

Znaková řeč při porodu

Podolská porodnice přidala do slovníku znakové řeči nové výrazy z porodnické terminologie

Ústav pro péči o matku a dítě v pražském Podolí představil v polovině listopadu výsledky pilotního projektu, ve kterém porodnice připravila podmínky pro sluchově postižené matky. Centrum pro pacientky se závažným poškozením sluchu nebo úplnou hluchotou je v ČR raritou, ale ani v Evropě není specializovaná porodnice pro sluchově postižené běžná. „Víme pouze o jednom podobném zařízení v Londýně,“ říká lékařka Helena Slavíková, která se spolu s dalšími zdravotníky už půl roku učí znakovou řeč. Na kursy docházejí také sestry z ambulance a z oddělení šestinedělí, lékaři i porodní asistentky. „Příjemně mne překvapilo, že nejenom postižené ženy, ale i personál velice ochotně participoval na přípravě projektu, přestože absolvoval často velmi náročná školení a zvýšil se mu objem práce,“ pochvaluje si ředitel ústavu Jaroslav Feyereisl.

Doposud byla zdravotní péče o sluchově postižené matky podceňována, o čemž podle primáře novorozeneckého oddělení Zdeňka Straňáka svědčí fakt, že se ve znakové řeči vůbec nevyskytovaly některé výrazy porodnického slovníku. „Museli jsme

nová slova nejprve odvodit a pak je ještě nechat schválit u mezinárodního úřadu pro znakovou řeč,“ uvádí Z. Straňák. I když základní znalost znakové řeči už část personálu má, stále je k dispozici non-stop tlumočnická služba, a kromě toho pacientky často dobře odezírají. Pro zdravotníky je také důležitá spolupráce s tlumočnickem při samotném porodu. Lékař i překladatel totiž musejí být vedle sebe, aby na ně na oba matka viděla. Pro neslyšící matky je v porodnici jeden speciálně vybavený pokoj. Samozřejmostí je světelná signalizace, která neslyšícím například ukazuje, že někdo klepe na dveře. Vedle toho ale funguje i signalizace mechanická - v postýlce dítěte je umístěn snímač hluku, který matku pomocí vibračního přijímače upozorní na pláč dítěte. Navíc mohou matky využít mobilní vibrující přijímač, který je citlivý až na desetimetrovou vzdálenost od snímače v postýlce.

Podolská porodnice nabízí neslyšícím matkám také možnost konzultací. „Kromě plánování těhotenství mohou lékaři díky znalosti matčina postižení cíleně vyhledávat vrozené vývojové vady, po narození dítěte poskytují také genetické konzultace. Ve vztahu ke kvalitě sluchového aparátu samozřejmě vzniká u dětí do budoucna určité riziko,“ doplňuje J. Feyereisl. Sluch dítěte se tedy vyšetřuje ještě v porodnici, která má také zajištěnou spolupráci s foniatrickým pracovištěm FN Motol. V ČR žije asi půl miliónu osob se sluchovým postižením, cílovou skupinou pro centrum je asi 4000 žen. „V posledním roce u nás rodilo 10 plně neslyšících párů,“ říká Z. Straňák s tím, že lze v budoucnu počítat až se stovkou neslyšících rodiček. Podle něj je důležité, aby se tato péče „zkoncentrovala“ do Podolí, protože pokud se personál s obdobnými pacientkami neseťkává často, není včas odhalena řada komplikací. (klu)

reprofoto ZDN